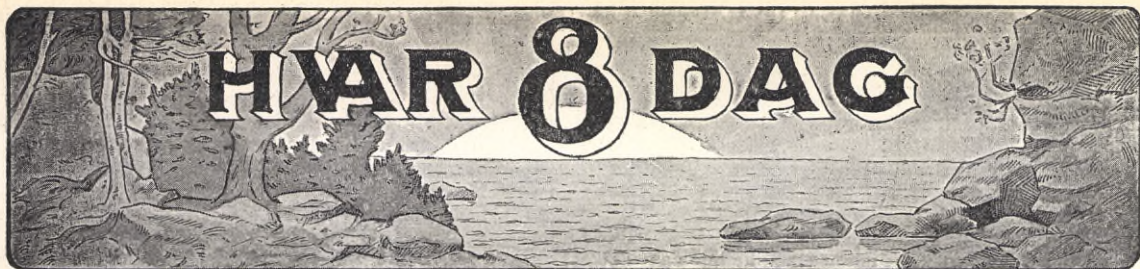

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

3:dje årg.

Den 15 Juni 1902

N:o 37

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Foreståndarskiftet vid Tekniska högskolan* (med 3 illustrationer). *Några ögonblicksbilder från Östra Centralbanans invigning* (med 5 illustrationer). *Prinsessan Ingeborgs Garden-Party* (med 12 illustrationer). *Shaken af Persien i Berlin* (med 1 illustration). *Nordiska akademiska mötet i Köpenhamn* (med 1 illustration). *Grofvärden öfver S. H. T:s stiftare* (med 1 illustration). *Den ödelagda staden fotograferad* (med 1 illustration). *Bunden. Originalberättelse för HVAR 8 DAG.* *Björka-Säby slott* (med 1 illustration). *En hotande mossbrand* (med 1 illustration). *Johannes Bruvins staty* (med 1 illustration). *En ny stjärna* (med 1 porträtt). *Veckans porträttgalleri* (med 24 porträtt). HVAR 8 DAGS Novellblad XII: *En amatör-financier.*

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1902.

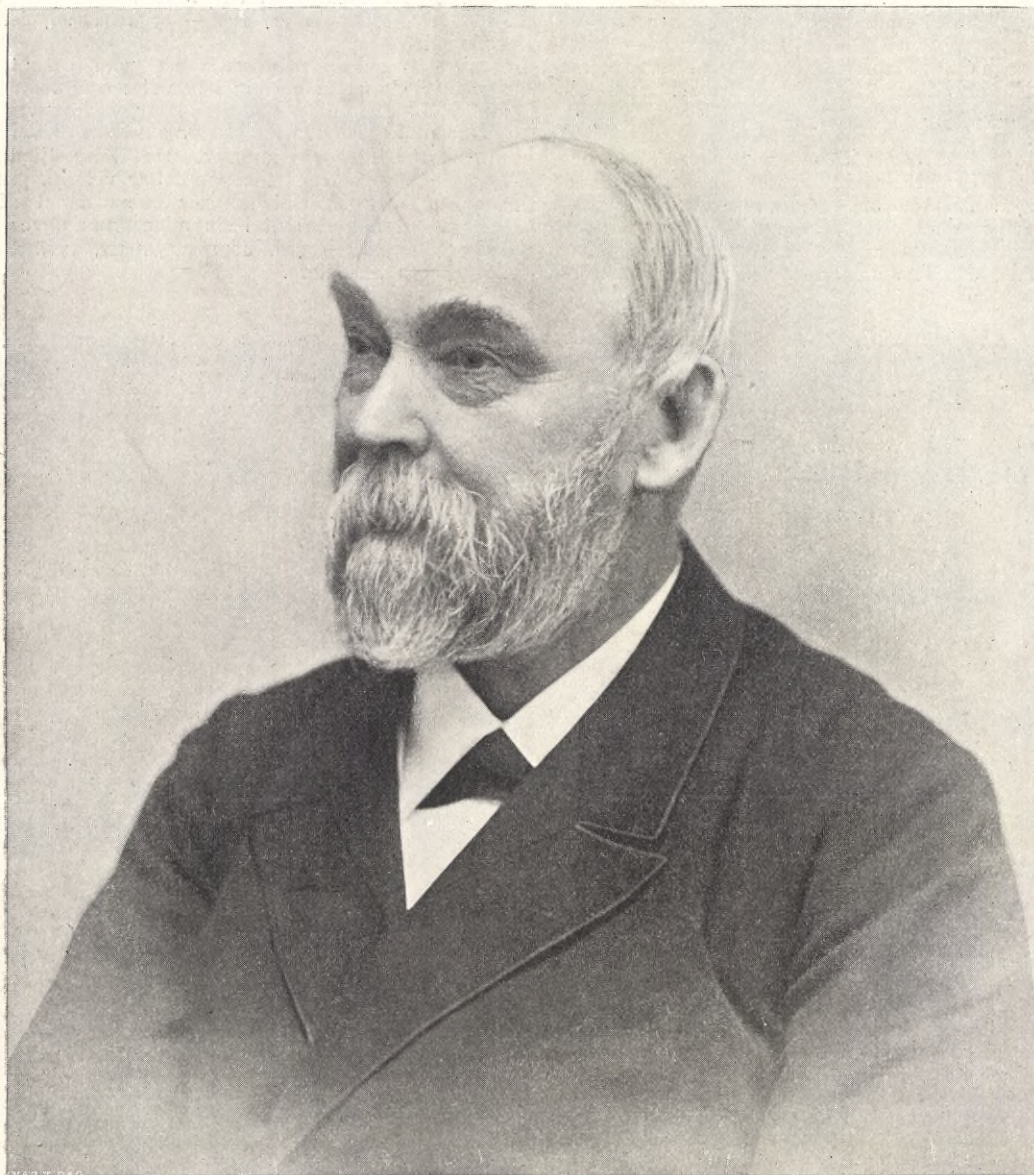

Foto. Chr. Westphal.

PROFESSOR G. R. DAHLANDER.

FÖRESTÅNDARES KIFTET VID TEKNISKA HÖGSKOLAN.

De dagliga tidningarna ha redan meddelat, att Tekniska högskolans i Stockholm föreståndare, den kände fysikern professor Gustaf Robert Dahlander på begäran erhållit afsked från rektoratet och professuren, och att till efterträdare som högskolans föreståndare förordnats astronomen och matematikern professor Anders Lindstedt.

Det är till följd af sjukdom, som professor Dahlander nu sent omsider unnar sig hvila, och det är en lång och hedrande lärarebana, som därmed slutar. Hvad professor Dahlanders vetenskapliga produktion beträffar, må man hoppas — och kan man nästan vara öfvertygad om — att den kommer att fortsättas, så snart krafterna det tillåta.

Gustaf Robert Dahlander är ett Göteborgsbarn. Han såg dagens ljus i Götastaden den 7 juni 1834, och föräldrarna voro handlanden och fabrikören Jonas Dahlander samt Elisabeth Klinteberg. D. genomgick Chalmerska slöjdskolan, skeppsbyggeriinstitutet i Karlskrona samt högre artilleriläroverket å Marieberg, där han 1856 aflade civilingenjörsexamen. Kort därefter lärare i fysik och mekanisk teknologi vid Chalmerska institutet — en ung lärare! — befordrades han till lektor därstädes 1862 och utnämndes vid 36 års ålder till professor i fysik vid Teknologiska institutet.

D., som 1872 förordnades till sekreterare i kommittén för den tekniska undervisningens ordnande, kallades 1873 till ledamot af samma kommitté och blef s. å. medlem af Vetenskapsakademien. Han förordnades 1890 efter K. Styffe till föreståndare för Tekniska högskolan, i hvilens styrelse han äfven haft plats, och blef s. å. ledamot af kommittén för

afgifvande af förslag till högskolans omorganisation (se nedan!). 1893 promoverades D. vid jubelfesten i Uppsala till fil. hedersdoktor.

Den outtröttligt verksamme mannen har utöfvat en synnerligen rik författareverksamhet. Han har i in- och utländska tidskrifter framlagt resultatet af sina undersökningar rörande determinantteorin, den geometriska teorin för accelerationen, ljusets diffraktion, den mekaniska värmeteorin, metallträdars spänthetskoefficient, kroppars afsvälning i vätskor, o. s. v. 1859—66 var han en af utgifvarna af Tidskrift för teknologi och 1867 af Teknisk tidskrift samt har dessutom utgifvit Den minsta kvadratmetoden 1858, Om den tekniska undervisningen i några af Europas länder 1866, Lärobok i mekaniken 1869, Inledning till maskinläran 1870, Tillämpad värmelära 1873, Lärobok i fysik 1873—74, tredje omarbetade upplagan af A. H. Focks fysik, ånyo utkommen 1883—86 samt 1901, Problem och öfningar i fysik 1878, Elektriciteten och dess förnämsta tillämpningar 1882, med supplement 1887—88, ny totalupplaga 1890—93, med supplement 1900.

De svenska ingenjörerna ha, som bekant, ett mycket godt namn om sig i utlandet och detta med allt skäl. Den praktiska utbildning, som gifves vid Tekniska högskolan, förskrifver sig till stor del från professor Dahlanders initiativ. Och huru djupt och högt den framstående mannen fattar vetenskapsmannens uppgift och mål framgår bland annat af de vackra ord han skrifvit i sin minnesruna öfver professor Edlund — ord, som utrymmet, tyvärr, förbjuder oss att citera.

Foto. Ländahls fot.-aff., Sthlm.

TEKNISKA HÖGSKOLAN I STOCKHOLM.

En hög, fridfull och lycklig ålderdom önskas professor Dahlander nu förvisso af tusentals f. d. lärjungar!

* * *

Tekniska högskolan leder sitt upphof från den genom k. bref af den 11 dec. 1798 i förening med k. målare- och bildhuggareakademien inrättade Mekaniska skolan, som bland annat hade under sin vård den af Polhem föranstaltade Mekaniska modellsamlingen. På den tiden skulle konstakademiens sekreterare gifva undervisning i teoretisk mekanik och direktören vid modellkammaren i praktisk mekanik. Efter Landtbruksakademiens stiftande ställdes Mekaniska skolan och Modellkammaren 1813 under denna. Sedan rikets ständer vid 1823 års riksdag aflåtit en skrivelse till k. m:t med begäran att i hufvudstaden skulle inrättas ett Teknologiskt institut, som skulle bli dels en rådfrågningsanstalt för slöjddikare och dels såsom undervisningsanstalt dana ungdom af alla klasser till näringsidkare. Genom ett k. bref af den 18 maj 1825 inrättades Teknologiska institutet, som trädde i verksamhet två år därefter. Modellkammaren och Mekaniska skolan förenades härmed.

Resultaten af institutets verksamhet befunnos emellertid snart vara otillfredsställande till följd af felaktig plan och elevernas kläna förkunskaper (inga bestämda kunskapsfordringar voro bestämda för inträde!). Anstalten undergick därpå 1846—48 en fullständig omorganisation, och skulle Teknologiska institutet vara »en undervisningsanstalt för sådana unga män, som ägna sig åt något industriellt lefnadsyrke, för hvars rätta utöfning naturkännedom och isynnerhet kemisk- och mekanisk-tekniska kunskaper äro behöfliga». Det skulle tillika liksom förut »på vederbörande ämbetsverks begäran meddela yttfranden i ämnen, som röra slöjderna, samt tillhandagå enskilda slöjddikare med råd och upplysningar».

Sveriges ekonomiska upplomstring under 1850-talet jämte anläggandet af järnvägar och telegraflinier gjorde behovet af en ökad tillgång på tekniskt utbildade personer kännbart, hvarför institutet fick ökad årsanslag och en summa af 480,000 kr. beviljades för anskaffande af ny lokal. Institutets nya byggnad, uppförd vid Drottninggatan 95 A efter ritningar af professor Scholander, var hösten 1863 färdig att tagas i besittning.

År 1869 förenades med institutet den förut i Falun varande bergsskolan, för hvilken en särskild byggnad uppfördes å läroverkets tomt. Institutet, hvars olika undervisningsgrenar efter hand utvidgats, i det att nya professurer och lärareposter tillkommo, erhöll den 2 mars 1877 med anledning af en af k. m:t 1872 tillsatt kommitté förnyade stadgar, och enligt dessa ändrades namnet till Tekniska högskolan. Ett af en 1890 tillsatt kommitté följande år afkunnadt förslag till läroverkets utvidgning och omorganisation förkastades af 1894 års riksdag, men ett nytt förenkladt förslag till definitiv omorganisation godkändes af k. m:t och riksdagen 1895 och har sedan dess börjat tillämpas. En viktig nyhet är materialprofveringsanstalten, som började sin verksamhet den 1 okt. 1896.

* * *

Tekniska högskolans nye föreståndare, Anders Lindstedt, är astronom, matematiker och försäkringstekniker. Född i Sundborn i Dalarne den 27

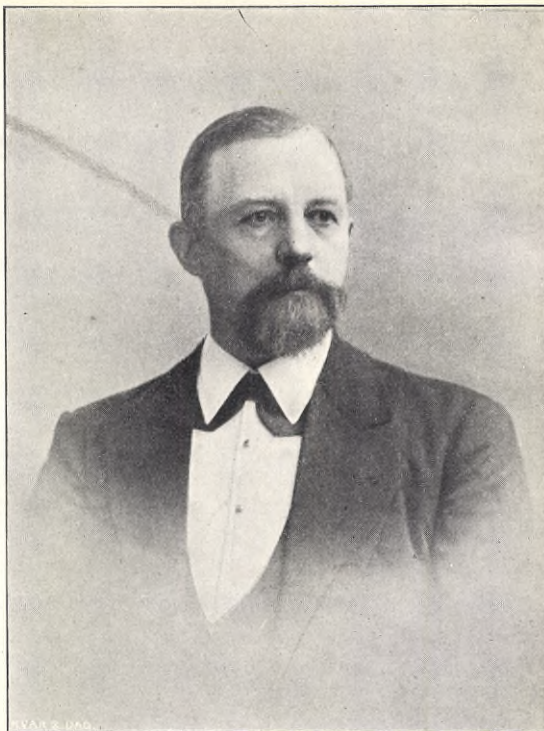

Foto. Dahlstr., Stockholm

PROFESSOR A. LINDSTEDT.

juni 1854, blef han student i Lund 1872 och var observator vid Hamburgs observatorium läsåret 1874—75. L., som 1877 blef fil. doktor (primus) och docent i astronomi vid Lunds universitet 1877, kallades 1879 till observator vid Dorpats universitet och utnämndes 1883 till professor i tillämpad matematik därstädes. 1886 utnämndes han till professor i matematik och teoretisk mekanik vid Tekniska högskolan i Stockholm, var en tid lärare i mekanik vid Stockholms högskola och förordnades 1890 till inspektör öfver rikets försäkringsanstalter.

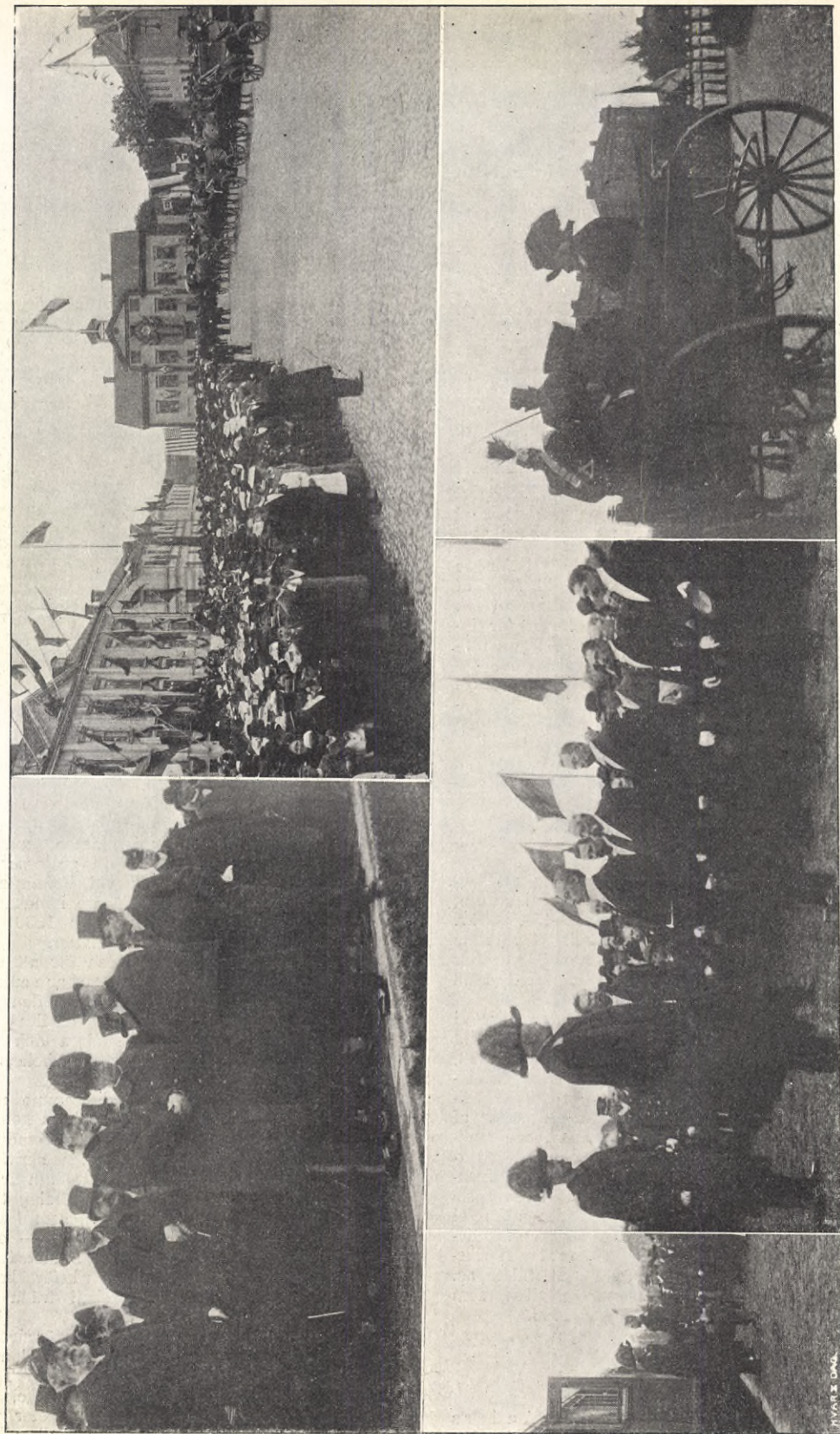
L. företog 1890 en utrikes resa för att studera de högre tekniska läroanstalterna och har sedan gjort många resor för att taga kännedom om den utländska arbetareförsäkringslagstiftningen och dess sociala verkningar och vidare för att studera den utländska lagstiftningen rörande försäkringsbolags verksamhet.

Den ytterst skicklige och arbetsamme mannen har suttit i många kommittéer, däribland kommittén för Tekniska högskolans utvidgning och omorganisation (1890—91), har utgifvit åtskilliga skrifter och som försäkringstekniker verkställt utredningar af en mängd pensionskassor och uppgjort förslag till nya dylika. I arbetarepensioneringslagen, som framlades för 1898 års riksdag, hade L. stor del — och det troddes rätt allmänt, att professor Lindstedt skulle träda i spetsen för den svenska riks-försäkringsanstalten, hvilken, såsom bekant, skall träda i verksamhet.

Professor Lindstedt har emellertid föredragit den ansvarsfulla posten som Tekniska högskolans föreståndare, och man vågar väl antaga, att Tekniska högskolan, denna för ett land som Sverige, där industrien har så stora utvecklingsmöjligheter, så viktiga läroanstalt, under hans ledning skall allt mera förkofras enligt sunda och praktiska principer.

NÅGRA ÖGONBLICKSBILDER FRÅN ÖSTRA CENTRALBANANS INVIGNING.

Efter fotografier för HVAR 8 DAG af J. E. Thorin, Åtvidaberg.

Som bekant har Östra Centralbanan öppnats för trafik och invigdes den högtidliga af konungen, söndagen den 8 juni. H. M. kom direkt från utlandet och tog vägen öfver Vimmerby, den enda stad i Sverige som dittills icke besökts af konungen. Den lilla staden, som för första gången flek, så att säga, lägga sina lojala känslor i dagen, beströade sig samteligen och öfverallt. Västra anordningar och värma känslor mötte konungen och kronprinsen, hvilken där sammanträdde med sin höge fader. I Linköping, vora stationen, offentlig och enskilda byggnader samt gator rikt prydda. Det var också här som sjöfva invigningshögtidigheten ägde rum. Våra bilder visa: *Öfverst: I Vimmerby: A fot. t. v. Igenkännes särskildt biskop Charleville. Fotografien t. h. visar Torget i Vimmerby under väntan å de kungliga. Nedverst: Konungen möts af kronprinsen å Vimmerby station. T. i. borgmästaren i Vimmerby, O. Wahlberg, hälsar konungen. I Linköping.*

PRINSESSAN INGEBORGS GARDEN-PARTY.

Efter fotografier speciellt för HVAR 8 DAG af Julius Grape.

GARDEN-PARTY Å PARKUDDEN: Framför villan.

Till förmån för sällskapet Barnavård gafs onsdagen den 4 juni å prins Carls och prinsessan Ingeborgs landtställe å Djurgårdslandet, Parkudden, ett garden party, en trädgårdsfest, som var besökt af omkring 1,500 personer.

»Barnavård» är ännu blott ett par år gammalt, och ännu yngre är den anstalt, som sällskapet, hvilket står under prinsessan Ingeborgs höga protektion, öppnat i huset Folkungagatan 23, och där undervisning i hygienisk och rationel barnavård meddelas praktiskt och teoretiskt. Festen å Parkudden hade tillkommit för att bereda behöfliga medel åt denna »Barnavårds» barnkrubba, hvilken tjänar ett dubbelt ändamål. Unga kvinnor utbildas der under föreståndarinnan Anna Törnqvists närmaste ledning till sitt ansvarsfulla kall — att vårda små barn. Och fattiga mödrar, som ha sitt arbete borta och sålunda icke själfva kunna sköta om det egna hemmet, få för 10 öre om dagen till »Barnavård» inlämna sina små för att åter hämta dem om kvällen. Det är de unga kvinnor, »Barnavårds» elever — kursen är fri, men för

EN AF PARKUDDENS VERANDOR UNDER FESTEN.

maten erläggas 30 kr. i månaden — hvilka sköta om de små och lära sig en barnsköterskas alla göromål. Den teoretiska undervisningen lämnas genom föreläsningar af professor J. Wærn och dr W. Scharp.

Den i ett så godt syfte inrättade anstalten har hittills bedrivit sitt arbete under jämförelsevis inskränkta förhållanden. Särskildt är det önskligt, att lokalen blir sådan, att eleverna kunna bo på platsen för att därigenom få mindre kostnader för kursen. Genom festen å Parkudden hoppades man kunna få ett grundkapital för de nödiga förändringarne.

Väderleken var synnerligen gynsam för ett garden party. Det var en strålande sommardag, och Parkudden låg i all sin bedårande fågring. Ett mera betecknande namn än Parkudden kunde icke ha gifvits åt stället, ty en härlig stor park, bevuxen med olika träslag, en förtjusande park, inbjudande till promenader, är platsen.

Och så treffligt det gamla hvita huset med sitt röda tegeltak tager sig ut! Besökarna vid trädgårdsfesten — biljetter å 5 kr. hade sålts genom en komité — hade tillträde till verandor eller slogo sig ned framför byggnaden och intogo förfriskningar, medan de njöto af den fagra utsikten öfver den blå saltsjön.

Dagspressen har helt naturligt lämnat minutiösa beskrifningar öfver de olika anordningarne, som ägt rum med amanuensen vid Nationalmuseum dr Folcker och artisten hr G. Wennerberg till ledare. Vi kunna inskränka oss till att hänvisa till HVAR 8 DAGS illustrationer, som visa en hel del af hvad som fanns att se. Och rätt lifligt var det både vid skjutbanan, en veritabel sådan, hämtad direkt från Gröna Lunds tivoli, vid postkontoret, hos spågumman, på den vackra teatern, vid dansbanan, o. s. v. Litet hvarstädes uppenbarade sig prinsessan Ingeborg och nickade vänligt åt bekanta och obekanta.

HVAR 8 DAG hade för att i sin mån bidra till ett godt resultat utgifvit ett extranummer, uppbyggande bilder af prinsparet och de små prinsess-

PRINCESSAN INGEBORG LÅTER SPÅ SIG.

KRONPRINSEN.

PRINS GUSTAF ADOLF.

PRINS EUGEN.

PRINSESSAN INGEBORGS GARDEN PARTY.

GARDEN-PARTY Å PARKUDDEN: Grefvinnan Maria Cronstedt; HVAR 8 DAGS Extranummer; Arkitekten Aspelin som Bellman.

GARDEN PARTY Å PARKUDDEN: »Gli Fratelli».

Ingeniör Wawrinsky (till venster) med sitt berömda »italienska sällskap», hvaribland märkas fröken S. Rappe och längst till höger den bekante artisten Victor André.

X

GARDEN-PARTY Å PARKUDDEN: Skjutbanan. (Prinsessan Ingeborg X).

sorna — hvilka under festen litet emellanåt syntes i ett fönster uppe i byggnaden — interiörer från rummen på Parkudden och afbildningar från »Barnavårds» komfortabla krubba. Det, vi kunna utan öfverdrift säga, synnerligen eleganta numret, hvarför HVAR 8 DAG och Bonniers officin samt Bengt Silfversparres reproduktionsatelier, fotografen J. Grape erhållit stort erkännande äfven af dagspressen, såldes af små nationalklädda flickor. De af våra läsare eller andra personer, hvilka önska erhålla återstående exemplar af det i en liten upplaga tryckta numret, kunna erhålla sådana mot insändande af 1 kr 50 öre i frimärken till »Sällskapet Barnavård», Folkungagatan 93, Stockholm, som erhåller all inkomst däraf.

Den angenäma trädgårdsfesten varade från kl. 1 till kl. 6 e. m. och blir nog länge ett samtalsämne i hufvudstaden.

»VÅR»: Från vänster räknadt: Fröken Wennerberg, Grefvinnan de Geer, Fröken Gyllenram.

SHAHEN AF PERSIEN I BERLIN.

I dessa dagar har Berlin gästats af tvenne österländska furstar. Shahen af Persien och Kronprinsen af Siam. I synnerhet Shahen har blifvit uppmärksammas med alla de hedersbetygelser som tillkomma en suverän. härbland särskildt att nämna den storartade truppervyn ett skådespel som väl ingenstades kan uppvisas så praktfullt som i Berlin. Vi återgifva en bild efter fotografi tagen vid Shahens återresa från revyen.

NORDISKA AKADEMISKA MÖTET I KÖPENHAMN.

Foto. Fred. Riise, Köpenhamn.

Under de första dagarne af juni har i Köpenhamn afhållits det 3:e Nordiska Akademiska mötet, hvarti ett stort antal intresserade från de nordiska länderna deltagit och hvarvid betydelsefulla beslut, till främmande för ett tillägg samarbete mellan syskonländernas universitet, fattades. Från en utflykt till Marienlyst bringa vi öfvanstående grupp fotografi, hvarti flera af våra allra förnämsta namn inom den nordiska vetenskapliga världen återfinnas. Vi anteckna: (1) Prof. Diedrichson (Kristiania), (2) Prof. Joh. Steenstrup, (3) Prof. astron. Thiele, (4) Prof. F. Nansen (5) Prof. C. Warming, (6) Prof. Zeuthen, (7) Prof. Jönsson (Lund).

GRAFVÅRDEN ÖFVER S. H. T:s STIFTARE.

Foto. Thorin, Årvidaberg.

Å Kisa kyrkogård afäcktes den 1 juni en vacker minnesvård öfver samfundet S. H. T:s stiftare, fördelningsläkaren C. M. Appelberg. Representanter från moderlogen i Uppsala och från filiallger i Stockholm, Göteborg, Kalmar och det närliggande Linköping öfvervoro den vackra högtidligheten.

DEN ÖDELAGDA STADEN FOTOGRAFERAD.

Efter fotografi.

I några föregående nummer har HVAR 8 DAG. nästan omedelbart efter det den fösansfulla olyckan öfvergick staden St. Pierre, kunnat återgifva levande bilder af denna och andra platser å ön Martinique. Genom utländsk förmedling äro vi i dag i tillfälle att återgifva en fotografi, tagen i St. Pierre efter förstörelsen. I bakgrunden synes stadshuset, med urvisarne stannade vid 750. Det askregn, som åtföljde det orkanlika utströmandet af dödande och förintande gaser och ångor, har lagt sig öfver staden eller rättare öfver ruiner af staden. Liken ligga med händerna sammantryckta öfver ansiktet, liksom de försökte att värja sig för de giftiga gaserna. Det är ett lifsfarligt röjningsarbete, men faran har dock icke afhållit plundrare från att söka efter guld, juveler och andra dyrbarheter, som ju måste finnas bland ruinerna.

BUNDEN.

Originalberättelse för HVAR 8 DAG af E. WALTER HÜLPHERS.

(Forts. fr. n:r 36).

Som om hon känt hans blickar bränna, reste hon sig hastigt och vände sig om, lätt rodnande, då hon mötte hans ögon. Därpå såg hon kallt på honom och ville gå honom förbi i första impulsen, men så hejdade hon sig och sade med isande lugn:

»Förlåt, jag höll på att göra mig skyldig till en oartighet, men jag tycker inte om att man smyger sig in på mig.»

Han mörknade för ett ögonblick, det var det häftiga Kryckeska blodet som kände sig såradt:

»Förlåt mig, Magnhild, jag ville tala med dig ensam, och om jag inte begagnat mig af en list, hade du väl som vanligt gått ifrån mig, så snart du varnsat mig.»

»Jag vet ingenting som vi båda ha att tala vid om i ensamhet! Kanske du tillåter...?»

Hon ville gå honom förbi, men han ställde sig i hennes väg.

»Nej, så mycket under dig står jag väl inte, att du inte kan höra på hvad jag har att säga dig. Sen återstår det dig att afgöra med ett ja eller nej, och jag skall foga mig i det, hvilket det nu blifver, det ger jag dig mitt hedersord på!»

Det var klang af mannaord, och hon fogade sig:

»Nå väl då, låt oss gå nedåt gångarne, medan du säger hvad du önskar!»

»Hvad jag önskar? Magnhild, jag trodde inte att jag behöfde säga dig det. Nog vet du att min lycka hvilar i dina händer.»

»I mina? Nej, kära herr kusin, inte det där tonfallet och inte den där minen, de misskläda dig, vet du!»

»Kanske! Nåja, om du vill ha en mera skämtsamt ton, så skall du få, men jag försäkrar dig, att det inte är mindre allvarligt menadt för det.»

»Allvarligt! Nej, snälla Alvar, kan du också mena någonting allvarligt?» Hon skrattade.

»Ja, skratta du och häna! Jag är tämligen van vid det. Men, Magnhild, om du blott en enda gång ville försöka att förstå mig. Jag älskar dig, Magnhild och...»

»Till huru många förut har herr Alvar Krycke sagt de orden?»

Han slog ut med handen och sade i lugnaste ton, ehuru det brann under ögonfransarne: »Tja, kära Magnhild, det är nog till en hel del det, men...»

»Förskona mig från dina galanta historier, är du snäll, hvad jag redan känner därom, är mer än nog!»

»Så mycket bättre, då behöfver jag inte bikta mig på det området.»

»För mig behöfver du sannerligen inte bikta någonting alls.»

»Man brukar väl göra så i alla fall för den som man ber blifva ens hustru.»

»Jag, din hustru! Då svarar jag...»

»Nej, nu skall du ingenting svara, ty nu är du i hastigt mod. Öfverlägg först lugnt och noga, om det då skulle vara så farligt för dig att binda ditt öde vid mitt! Det är ju din fars innerligaste önskan att se oss båda förenade...»

»Det är du, som intalat honom detta», bröt hon ut med blixtrande ögon, »men det skall ändå inte gå. Jag gifter mig aldrig, hör du, så sant jag heter Magnhild Krycke, och att det namnet är att lita på, det vet du af gammalt.»

»Säg inte aldrig, Magnhild! Om det nu inte blir med mig så...»

»Jag ämnar aldrig bli — en efterträderska!»

»Så du pratar! Och för resten vet man bra litet om hur man kommer att handla en gång, då den riktiga, äkta kärleken kommer!»

Han sade henne fullt ut som han trodde att det var, som det en gång gått honom själf. Han visste nu, att han förr aldrig varit kär, fast han förut haft många kvinnor. Nu kände han allt som en skam, och han skulle ha velat gifva år af sitt lif, om han kunde göra allt om igen, ogjordt. Han kände sig nerfläckad, då han stod inför henne, blydes och dock...

Det där, att föra ett fullkomligt dygdigt lif, då mannaåldern och naturen pockade... Åh, ja, han hade allt fått pröfva på det också — sedan. Ligga vaken om nätterna, stirrande ut i mörkret med likt greppet af en järnhand om hjärterötterna. Vrida sig, lida, känna alla onda lustar strida mot viljan. Känna en förtviflan och olyckan öfver sig, så att föga fordras att man inte gör slut på alltsammans med ett revolverskott. Jo, han visste nog af det, och det var kärleken, då den ändtligen kom, som gaf honom kraften att strida, viljan att stå emot. Men viljan att inte förbanna, den hade mer än en gång visat sig svag.

Och så heter det, att männen äro så dälige och att kvinnan skall vara underkastad hårdare sedlighetslag än mannen! Jo, det är allt det ändå som de skola. Hvarför? Jo, emedan de ha naturen emot sig. Och lika visst som att naturen gett kvinnan en instinkt att värja sig, så har den också gett mannen en att taga, och ett brott mot båda medför lidande, det är hämnd.

Men, han kunde också förstå hur en kvinna skulle tänka och känna i ett fall som detta, all hennes stolthet och kanske också medvetandet om eget värde måste resa sig emot det hon kallat att bli efterträdarinna. Men... det var att taga ting och förhållandena som de nu en gång voro...

Det finns någonting högre och finare här i världen, som plötsligt bryter fram likt solen en regnig dag.

Det är då som blommorna få ny färg och doft och jorden stiger fram för undrande blickar, ung och ny. Molnen sopas bort och skyn blir blåare och härligare än förr. Hvar är nu det som nyss syntes så grått som spindelväf och smutsigare än smuts? Man ser det inte mer, man ser bara solen och blommorna och den ljusa härliga skyn. Man sträcker ut armarna åt dem, man andas i fulla, djupa drag och man hänger sig åt dem, helt och fullt, med glädje. Ty det är lifvet. Och så är det också med kärleken. Då den en dag kommer, då rycker den med sig viljor och sinnen, ja, stålar viljan till ett enda: han eller hon, som man älskar. Är det då inte ljuft att kämpa och lida för den man älskar! Ljufvare än ljuft, vackrare än vackert, andaktsfullare än klang af helgmålsklockor. Att tjäna sin kärlek är att tjäna Gud, den Gud, som i sin högsta godhet befaller: »Du skall kufva dig själf om du vill äga lyckan på jorden!»

»Har du inte själf sett, Magnhild, hur annorlunda än förr jag blifvit under dina ögon?» slutade han sitt tal. »De kalla mig Alvar Eremiten nu där nere, för att jag aldrig mer uppsöker deras lag. Och hvarför finner jag aldrig mer någon glädje annat än här, där du är mig nära? Magnhild, jag

älskar dig så gränslöst, att jag inte blygs att tigga och bedja dig om min lycka, fast du afvisar mig, och ändå är jag en Krycke, lika stolt och högfärdig som du, Magnhild!»

Hon gjorde en afvärande åtbörd, men nu var det hårda i hennes blick veknadt:

»Om jag älskade dig, Alvar», sade hon lågmäldt, »då kanske... Men, bed mig ej om det jag ej har att gifva!»

»Men om det en gång skulle komma med tiden, då?»

»Då skall jag själf lösa dig från ditt tysthetslöfte, men till dess litar jag på ditt ord.»

Han tog af sig hatten och bugade sig, lämnande henne vägen fri. Då hon kommit några steg uppåt gången, vände hon sig om, och nu var hon den förra stolts fröken Magnhild Krycke igen.

»En sak till, Alvar! Om det skulle falla dig in att vilja göra mig några tjänster, så låt mig först bedja dig om dem!»

»Nej, Magnhild», sade han i sorgsen men bestämd ton, »du får förlåta, men än är jag förvaltare här på godset.»

Då nickade hon vänligt åt honom och gick långsamt uppför sandgången. Och Alvar Krycke gick åter bort till sin förra plats under idegranarne.

Detta var om våren, då syrenerna blå och hvita sända sina veka dofter kring den gula herrgården inne bland granar och tall, då konvaljernas hvita klockor ringde helgemål i backarne, då sprickande rosor fyllde rabatternas rosenbuskar med purpur och

mattgult och göken gol uppifrån skogen under flatberget. Det var vår med sol och sånger och glädje i luften.

IV.

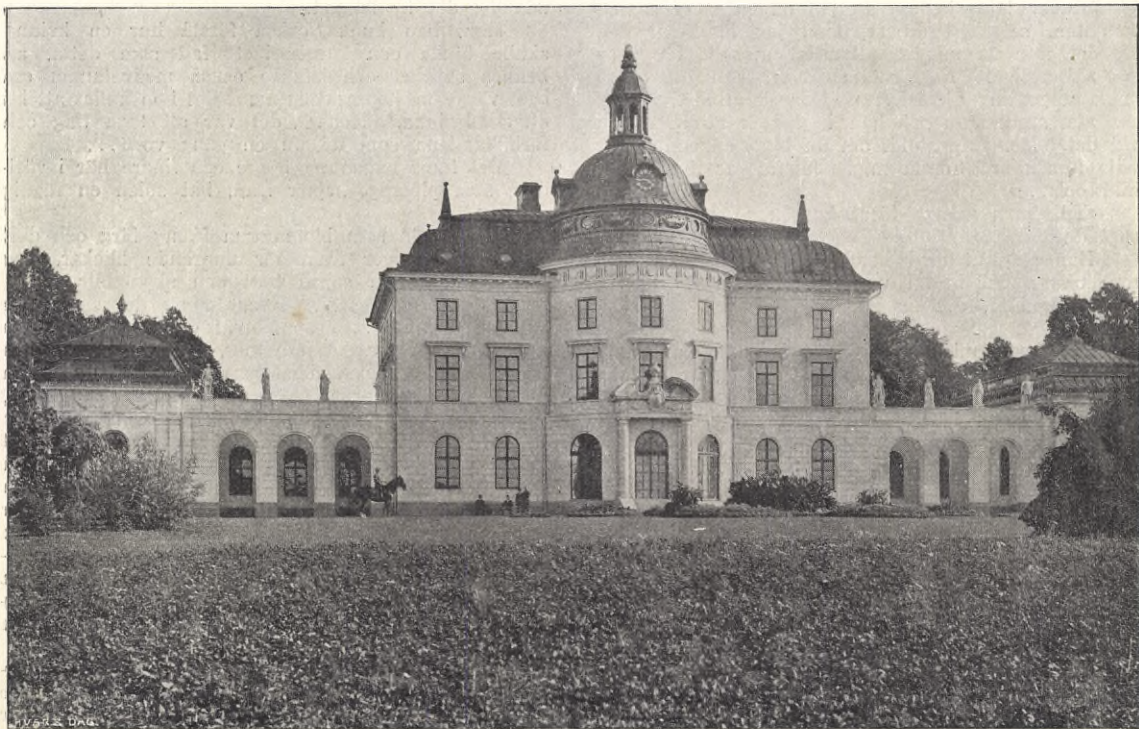
Sommaren hade gått och man närmade sig hösten. Ångar och sädesfält voro redan mejade och kreaturen hade tagits hem från fåbodarne uppe på fjället för att under kogubbens befäl låta sina skällor klinga på hemgårdens beten. Om kvällarne steg en tät vit dimma upp ur ån, som kluckade och sorlade och suckade och sjöng i fallet, uppsvullet af rikliga rägnflöden. Björk och lönn började få gula blad i det mörkgröna löfverket, rönnklasarne hängde rodnande och tunga mellan fallande blad. Nere efter åkanten höllo sig ännu alarne fullöfvade, ty de höllo sig bäst, men på den lilla lågländta strandängen stod kärrullen hufvud vid hufvud som ett regemente små tomtegubbar med grånade hår. De enda fåglar som syntes till voro skator och stora flockar af kråkor, som skriande flögo mellan skogen och de kala, bruna åkerfälten samt en och annan svala, som öfvade vingarne, innan hon drog bort till sydliga länder.

Gamle Krycke hade under sommarens lopp betydligt kryat till sig, fast läkaren, som dagligen kom och gick, inte spådde godt för den kommande vintern. Kölden och det inestängda lif, som han till följd af den måste föra, skulle åter nedsätta de förut svaga krafterna. Men man hoppades dock, att få behålla honom kvar, om man också kanske kände att hoppet var bedrägligt.

(Forts.)

BJÄRKA-SÄBY SLOTT.

Efter fotografi af J. E. Thorin, Åtvidaberg.

SVENSKA AYRSHIREFÖRENINGEN har i dagarne haft årsmöte i Linköping, hvarvid närvaro bl. a. statsrådet Odelberg, öfverdirektören i lantbruksstyrelsen Fellitzén, landshöfding Boström, kanslirådet Flach m. fl. framstående och för föreningens verksamhet intresserade personer. Eiter förhandlingarne företogs en utflykt till Bjärka-Säby, det stora Ekmanska mönstergodset, med dess ansedda lantbruksskola. Innan konsul Oskar Ekman nyligen öfverlämnade egendomen till sin son hr Oskar Ekman, som nu själf sköter densamma, förestods Bjärka-Säby af den framstående agronomen, direktör Insulander. HVAR 8 DAG har tagit tillfället lämna en bild af den storartade slottsbyggnaden.

EN HOTANDE MOSSBRAND.

Foto. Bergqvist, Linköping.

Vi lämna här en bild af den eldsvåda, som den 4 juni härjade ett trettiotal tunland af den s. k. *Värö mosse* invid lägerplatsen Malmslätt i Östergötland, och hvilken kunnat fa en fasansfull utbreaning om ej Lifgrenadierregementenas samlade beväringstyrka under befäl af brandchefen kapten Mannerhjärta ögonblickligt kunnat ingripa. Mossen är belägen alldeles utmed järnvägslinien vid korsvägen till Kärna kyrka, som för några år sedan i grund nedbrann. Befäl och manskap hade trukosterat, när sjukhusvaktarne observerade de intensiva rökmolnen och uppstigande flammorna samt besinningsfullt därom signalerat till officersmessen, hvarifrån med berömvärd itter ans alt genast fogades för släckningen, som var iullbordad på mindre än en timma, tack vare befälhafvarens och truppens samfälda rådighet och sinnesnärvaro. Emellertid måste ett par komparier af regementena hålla vakt långt in på dagen för afvärandet af eldens förnyade uppblossande, som medfört fara för järnvägen, kyrkan och lägret. Man tæer för gifvet, att branden uppkommit genom gnistor från nyss passeradt lokomotiv.

JOHANNES BRUUN-STATYN.
HUR NORGE HEDRAR MINNET AF SIN
FRÄMSTE SKÅDESPELARE.

HVARZ DAG.
Foto. Skarvmoen, Kristiania

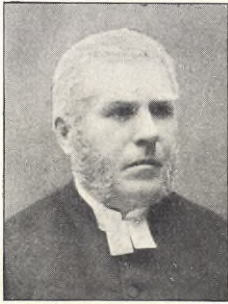
STATYN NYLIGEN UPPSTÅLD FRAMFÖR NATIONAL-
TEATERN I KRISTIANIA.

EN NY STJÄRNA:
FRU BERLING I PARIS.

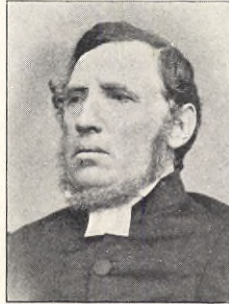
FRU BERLING, gift med svenske kaptenen Elvir Berling, har väckt en mycket smickrande uppmärksamhet vid sin debut i en opera-comique i Paris.

VECKANS : PORTRÄTT:

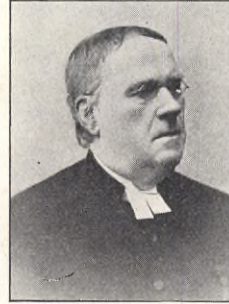
I. G. WAHLSTRÖM.

80 år fyllde den 24 maj kyrkoherden *I. G. Wahlström* i Barkarö, uppvaktdad af församlingens kyrko- och skolråd samt ledamöterna i kommunalnämnden m fl., hvilka framförde församlingens tacksamhet för allt godt han utörfat under sin mer än 32-åriga verksamhet.

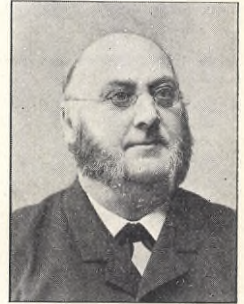
J. I. NÆSLUND.

Den 26 maj fyllde kyrkoherden i Ragunda *Johan Israel Næslund* 80 år. N. blef kyrkoherde 1864 i Näs, samt i Ragunda 1871. Var folkskoleinspektör 1870-71, samt landstingsman 1872-73.

I. WALLINDER.

70 år fyllde den 31 maj kontraktsprosten teol. dr *I. Wallinder* i Halmstad, uppvaktdad af allm. läroverkets lärarekår, skolrådet, folkskollärarekåren m. fl., hvilka brakte honom sin hjärtliga hyllning.

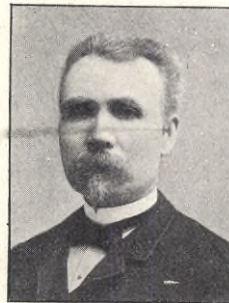
J. EK.

70 år fyllde den 3 Juni den i hela Södra Sverige kände och välkände grosshandlaren *Johan Ek*, hvilken i mer än 30 år representerat den stora vinfirman *Persson & Cronzell* i Helsingborg, till hvars starka uppsving han kraftigt bidragit. E. åtnjuter nu ett välförtjänt otium.

K. O. BROADY.

70 år fyllde den 27 maj föreståndaren för Betelseminariet i Stockholm, öfversten *Knut Oskar Broady*, som med anledning häraf var föremål för mycken hyllning. B., som är född i Uppsala, deltog i amerikanska inbördeskriget på Nordstaternas sida och utnämndes efter krigets slut till titulär öfverste.

I. O. OLSSON.

65 år fyllde den 25 maj rådmannen i Östersund *I. O. Olsson*. O. har sedan 1887 varit direktör i Jämtlands läns sparbank. Han var åren 1866-86 stadsfiskal samt är sedan 1889 rådmän därstädes.

E. H. BERGQUIST.

F. d. direktören och disponenten vid Bergvik och Ala Nya A.-B. *E. H. Bergquist*, fyllde den 7 Juni 60 år. B. hade, då han år 1900 tog afsked från nämnda befattning, i 25 år varit chef därstädes, och har han under denna tid förskaffat sig många vänner.

A. MAGNUSON.

Ledamoten i riksdagens andra kammare, landtbrukaren *Anders Magnuson* i Salstad, fyllde den 28 maj 60 år.

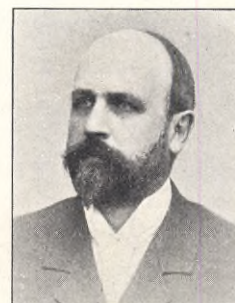
G. F. ÖSTBERG.

Ledamoten af Första kammaren, direktör *Gustaf Fredrik Östberg* i Stockholm fyllde den 30 maj 55 år. Ö. är äfven riksgäldsfullmäktig.

F. G. T. EKLUND.

10 år hade direktören *F. G. T. Eklund* den 31 maj varit i Svenska Telegrambyråns i Stockholm tjänst, och var den dugande mannen med anledning häraf på jubileumsdagen föremål för mycken uppmärksamhet. Från personalen öfverlämnades till honom en större silfvervas.

O. HAGANDER.

50 år fyllde den 30 maj direktören för liförsäkringsaktiebolaget Newyork i Stockholm *O. Hagander*, hvilken på födelsedagen hyllades af släkt och vänner samt kontorspersonalen på olika sätt.

S. JOLIN.

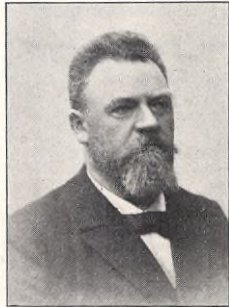
50 år fyllde den 28 maj den kände vetenskapsmannen, e. o. professor i kemi och farmaci vid Karolinska institutet i Stockholm, sekreter i Patriotiska sällskapet *Severin Jolin*, hvilken intager ett framstående rum inom sin vetenskap. J. blef på födelsedagen föremål för mycken hyllning.

GALLERI

E. T. KILLMAN.

Konsul *E. T. Killman* å Högnäs, var för kort tid sedan med anledning af sin 50-åriga verksamhet som ordförande i Kullens Enskilda Assuransförening, föremål för en liflig kylling, hvilken vittnade om den förtjänstfulla verksamhet K. utfört under denna långa tid.

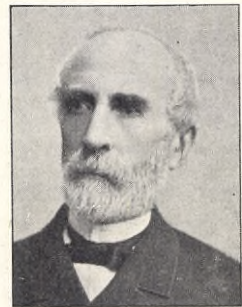
K. O. BROSTRÖM.

50 år fyllde den 19 maj annandag pingst, läraren vid Maria folkskola i Stockholm, *K. O. Broström*, som med anledning häraf hyllades på många sätt af kamrater och vänner.

L. CEDERSCHIÖLD. †

Den 25 maj afled i hufvudstaden f. majoren vid Södermanlands regemente *Ludvig Cederschiöld*, född 1835. C. var i sin krafts dagar en skicklig officer. Han sörjes af systrar. Hufvudmannaskapet för åttan tillfaller nu professor Cederschiöld i Göteborg.

R. E. LYCHOU. †

Den 28 maj afled i Stockholm tjänstemannen i järnvägsstyrelsen *Robert Edvard Lychow*, 80 år gammal. Ehuru L. i början af 80-talet erhöi afsked med pension, tjänstgjorde han dock sedan vid statsbanornas kontrollkontor, ett bevis på hans utomordentliga fit. L sörjes närmast af maka och barn.

O. BERG. †

Den 24 maj afled på sin villa vid Södertelje konditorn i Stockholm *Oscar Berg*. B., hvilken tid äfven tagits i anspråk af allmännyttiga uppdrag, var 65 år gammal och en ovanligt värde rad man, närmast sörjd af maka och barn.

N. PETERSON. †

Den 30 maj afled i Wiesbaden f. d. apotekaren *Numa Peterson* i Stockholm. Född 1837, grundade han och ledde i många år den stora afbr som sedan öfvergick i Numa Petersons handels- och fabriksaktiebolag i hufvudstaden. Den aflidne sörjes närmast af maka och barn.

H. B. W. BRUNIUS. †

Den 1 Juni afled i Göteborg i en ålder af 60 år ingenjören *Hakon Birger Waldemar Brunius*, en initiativrik och försensk industri synnerligen intresserad person. B. sörjes närmast af maka och barn men dessutom af en stor vänkrets, spridd i olika delar af landet, där den omtyckte mannen haft sin verksamhet.

J. A. KJELLBERG. †

Den 30 maj afled öfverstelöjtnanten i Skaraborgs regementes reserv *Johan Alfred Kjellberg*. K., som var född 1841, hade hela sin tjänstetid tillhört Skaraborgs regemente. En stor skara vänner deltagar i de närmastes sorg.

V. HEDENMARK. †

Den 29 maj afled i Vänersborg f. d. färgerifabrikören *Valfrid Hedenmark*, i en ålder af 60 år. Den aflidne sörjes närmast af maka och barn.

V. ALMGREN. †

Nyligen afled på sin egendom Högantorp i Stockholms län godsägaren *Viktor Almgren* i en ålder af 59 år. Framstående jordbrukare, ledamot af Stockh. länns hushållningssällskaps förv-utskott och landbr.-akad. samt en synnerligen omtyckt husbonde, sörjes han närmast af maka och barn.

I. BÄCKSTRÖM. †

Den 25 maj afled i Stockholm källarmästaren *Ivar Bäckström* å Du Nord, endast 48 år gammal. B. var i ovanligt hög grad populär, skicklig i sitt fack och utöfvande mycken välgörenhet.

J. V. POPP. †

Den 16 maj afled i Stockholm en af hufvudstadens mera betydande körsnärer, *J. V. Popp*, född 1836, hvilken var en i facketskicklig man. Han sörjes närmast af maka.

En eftermiddag t'digt på sommaren satt mr Spencer i sitt rum och gjorde en kalkyl öfver sin finansiella ställning. Han var omkring fyratiofem år gammal och hade tillbragt halfva sitt lif på börsen. Tack vare sin eminenta affärsförmåga hade han skapat sig en ansenlig förmögenhet.

»Mr Hinton önskar träffa er», sade en inträdande tjänare.

»Är miss Ellen inne?»

»Ja, hon kom för några minuter sedan i sällskap med mr Hinton.»

Husets herre rynnade ögonbrynen. »Bed honom stiga in», sade han hastigt.

En aning sade honom hvad som förorsakade mr Hinton's besök. Ellen var hans enda barn, hans allt. Nu förstod han, att han höll på att förlora henne och Hinton var icke alls i hans smak.

En något öfverdrifvet elegant ung man inträdde.

»Jag hoppas jag ej står er, mr Spencer», började han nervöst, »jag kom hit i en affär.»

»Det var något nytt för er», brummade mr Spencer. »Hvarom gäller den affären?»

»Om Ellen», svarade Hinton kort.

»Min dotter?»

»Vi älska hvarandra, och begära ert samtycke —»

»Och jag vägrar detta», inföll börsmatadoren.

»Törs jag fråga hvarför?» frågade Hinton.

»Ni är ej den måg jag vill ha. Ni är en lätting, en poet och poeter äro dåliga äkta män.»

»Jag har ej behöft arbeta. Min far efterlämnade 250,000 kronor, och det har varit nog för mina behof. Mina poem inbrakte mig 400 kronor i fjol.»

»Er förmögenhet är en bagatell. — Jag äger öfver fyra millioner och Ellen är min enda arvinge.»

»Jag eftertraktar ej pänning. Ellen älskar mig, och vi skola vänta tre år tills hon blir myndig.»

»Vill ni vinna henne förr, mr Hinton, så börja att arbeta och förtjäna er en million.»

»Huru skall jag då bära mig åt?»

»Det blir er ensak.»

*

Nu fick Jack Hinton myror i hufvudet. Han funderade halfva natten, men utan resultat. Hans poetiska alster skulle aldrig inbringa denna summa. Då han lagt sig, kom han att tänka på huru personer genom lyckade spekulationer tjänat stora förmögenheter. Kunde han utfundera något sådant, vore hans lycka gjord. Pengar att starta med hade han, det gällde blott få klart för sig det rätta sättet.

Han uppsökte en vän, en aktieägare, som tjänat sig förmögen på börspekulationer och terminspel. Grundligt afrådd uppsökte han Ellen.

»En affärsman skulle funnit hundra utvägar, och jag kan ej finna en enda.»

»Om du varit affärsman, hade du icke fått mitt 'ja'. Jag är uttråkad af de där affärsmännen, som pappa har med sig hem. Sörj icke du, Jack! De tre ären gå snart.»

Emellertid började han studera handels- och afärstidningar och sökte sällskap med affärsmän. Härigenom blef han snart erbjuden ett tillfälle och vi skola nu se huru han bjöd lyckan handen.

*

Redan året förut hade mr Spencer köpt sig en ångjakt, hvilken låg i Gravesend. Han hade just planlagt en veckas lusttur på Nordsjön och satt som vanligt på sitt kontor, då mr Hinton anmälde sig och meddelade, att han planlagt en affär. Han hade öfvertagit en koncession å en guldgruva i västra Afrika. Han föreslog nu mr Spencer att starta ett bolag tillsammans. Denne blef förvånad öfver förslaget, men gick slutligen in på saken och ett kontrakt upprättades dem emellan.

Spencer förband sig att deponera en million kronor hos Hinton's bankir och starta bolaget inom

en månad samt betala annonseringen och öfriga kostnader. Skulle detta försummas hade Spencer förlorat den deponerade summan. Aktiernas antal bestämdes till 200,000 stycken å 20 kr., 80,000 till fullo inbetalta aktier skulle Spencer öfvertaga, 80,000 skulle offentligen utbjudas och resten skulle Hinton behålla för sin del.

»Affärsanlag har ni ej, unge man», sade Spencer, då kontraktet var undertecknadt. »Hvarför antog ni mina villkor genast, en annan skulle säkerligen betalt er mera.»

»Jag är endast amatör-financier», sade Jack.

»Ja, jag märker det», anmärkte Spencer.

Nu inträdde Ellen i rummet och ledde samtalet in på fadrens tillämnade resa. I sällskap med tvende vänner skulle han företaga en veckas sjötur på Nordsjön. Det var nu i medio af augusti, och denna månad skulle »Timeta Guldgrufaktiebolag» startas.

Två dagar senare lämnade »Iris» Gravesend, och då den kommit utanför kusten af Kent, fingo de sikte på en annan lustjakt af ungefär samma storlek som Iris. Då den signalerade »maskinskada», styrde de kurs till den, anropade kaptenen och fingo veta, att jakten hette »Lady Monde», och att ägaren mr Manning befann sig ombord. Denne inbjöd Spencer att spisa middag ombord å Lady Monde, och då han gått ombord och barkassen kom tillbaka, erhöll kaptenen å Iris, mr Blake, order från Spencer, att han beslutat följa sin vän Manning till Norge.

Till sin stora förvåning, fick kapten Blake, då han kom upp på däck, se den »maskinskadade» Lady Monde sticka till sjös, och innan han kom sig för sätta efter den, hade den fått betydligt försprång.

*

Det mystiska i denna händelse fick ej sin förklaring så hastigt. Dagen efter det Iris nått Gravesend, fick kapten Blake veta, att mr Manning befann sig i London och ej ens varit borta därifrån, hvarför han anmälde saken för polisen. Det blef snart klart för alla att Spencer blifvit bortförd. Ingen af hans bokhållare kände till det nya aktiebolagets affärer. Ellen var orolig öfver att hennes fader rest till Norge. Jack sökte lugna henne och ville slå vad om en låda chokladpraliner, att han skulle vara tillbaka inom fjorton dagar.

Tio dagar senare ankom Spencer till Bournemouth, endast något mer solbränd än vanligt. Ellens glädje blef stor, då hon här återsåg sin far. Jack, som jämväl var där, blef inbjuden till middag.

Herrarne väl ensamma, vid kaffet och cigarerna, gjorde Jack anspråk på den öfverenskomna millionen emedan den bestämda tiden af en månad var öfverskriden. Dessutom hade han sålt affären till annan firma och tjänat ytterligare en million, hvarför han önskade fira bröllopet i oktober.

»Ni är en svindlare!» röt Spencer. »Tror ni icke att jag förstod, det var ni som lät bortföra mig som fånge för att komma åt den af mig garanterade millionen?»

»Kan ni bevisa det?»

»Jag har intet bevis, ty jakten har försvunnit sedan den landsatt mig i Inverness, men jag är moraliskt öfvertygad om er skuld.»

»Tänker ni draga saken inför domstol?»

»Nej, ni har fångat mig. Jag kan ingenting göra åt saken. Använd pänningarne till Ellens bästa, jag förlåter er. Här är min hand!»

»Nu har jag vunnit mitt mål. Jag lejde kapten-Beck och hans jakt, och han har till punkt och pricka utfört mina order. Det blef dyrt, men jag tog igen det på guldgrufbolagets aktier.»

»Ni har visat godt affärsgeni.»

»Jag är endast en amatör-financier. Hädanefter skall jag ej spekulera. Ni tvingade mig att tjäna pänningar, men så är ock Ellen min», sade han leende.